

<p><i>Keeleline ja visuaalne mõjutamine tekstianalüüsis</i></p> <p>Meediatekstid ei ole alati kirjutatud objektiivselt: ajakirjanikel või meediaväljaannetel võib olla soov lugeja arvamust kindlas suunas kallutada. Tunnis õpivad õpilased keelelist ja visuaalset mõjutamist märkama, et meediat edaspidi teadlikumalt tarbida.</p>	<p>– <i>Õppeaine:</i> eesti keel ja kirjandus</p>
<p><i>Kooliaste:</i> III kooliaste, gümnaasium</p>	<p><i>Kestus:</i> 45 min</p>
<p><i>Tunni eesmärgid</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Õpilased loovad lühikesi tekste ning mõistavad, millistel eesmärkidel keelelisi ja visuaalseid mõjutamisvahendeid kasutatakse. 2) Õpilased oskavad tulevikus mõjutamisvahendeid paremini märgata ning mõistavad kallutatud ja objektiivse info vahelisi erinevusi. 	
<p><i>Tunni ettevalmistus</i></p> <p>Õpetaja on varasemas tunnis tutvustanud õpilastele erinevaid keelelisi ja visuaalseid mõjutamisvahendeid (nt liigne emotsionaalsus, süvavõltsingud). Selles tunnikavas kirjeldatud harjutuse tarbeks võib vajadusel luua vahendi varem käsitletu meelde tuletamiseks (nt Kahoot, slaidiesitus, sli.do). Tunni käigus läheb vaja märkmepabereid ja A3 suuruses lehti.</p>	
<p><i>Tunni kirjeldus</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Õpetaja teeb lühikokkuvõtte mõnes varasemas tunnis käsitletud keelelistest ja visuaalsetest mõjutamisvahenditest. 2) Klass jagatakse 3–4-liikmelistesse rühmadesse. 3) Iga rühm valmistab ette lühikese uudisnupu (u 50–75 sõna) mõnel päriselulisel või väljamõeldud teemal. Nende eesmärk on peita teksti erinevaid keelelisi ja/või visuaalseid mõjutamisvahendeid. Rühmad kirjutavad oma tekstid A3 paberile. 4) Pärast tekstide valmimist vahetavad grupid paaridena omavahel tekste, nt grupp 1 saab grupi 2 teksti ja vastupidi. 5) Grupid otsivad kaaslaste loodud uudisnupust keelelise ja visuaalse mõjutamise vahendeid ning asetavad nendele kohtadele märkmepaberid. Seejärel kirjutavad õpilased tekstikatkendi ümber viisil, mis muudaks teksti objektiivsemaks. 6) Pärast tekstide parandamist liituvad kaks gruppi üksteisega ning arutavad, kas teine rühm leidis üles kõik mõjutamisvahendid ning kuivõrd edukad oldi teksti objektiivsemaks kirjutamisel. 	

7) Tunni lõpus arutatakse harjutuse tulemusi klassis ning reflekteeritakse õpitu üle.

Hindamine

Soovi korral võib rühmatöö tulemusi hinnata. Õpilased saavad tagasisidet oma tööle diskussiooni kaudu, kuulates nii õpetaja kui ka klassikaaslaste mõtteid.

Materjalid

Tunni ettevalmistusel tulevad muuhulgas abiks veebikursuse VeryVerified materjalid, eelkõige [4. peatükk „Valeinfo ja manipuleerimine“](#).